

Zorlu Dönemeçler 2 B4 2A C

– conı · 10 Mart 2013

2. AKADEMİK GEZİLER

A. BATI ANADOLU

Böylece, 1967 senesinin Nisan ayına gelmiştik. Program gereği olarak bu ay içinde Yurt gezilerine çıkılacaktı. Bu arada eşlerimiz de boş durmuyorlardı. Bizimle veya bizsiz tanışma toplantıları yapıyorlardı. Nerde, ne zaman kimlerle toplanacaklarını organize edip karar verdikleri yerlerde toplanıyorlardı. Zaman, zaman. Kendi evlerimizde, ordu evlerinde, Ataköyde ve Hilton Otelinde bile toplanıyorlar, tanışıyorlardı.

Yurt gezilerine çıkmadan önce, idare ve ikinci sınıf arkadaşlarla da toplanarak kurban kesmeye karar vermiştik. Kurban işini tamamladıktan sonra, 2 nisan 1967 tarihinde, Komutan ve öğretmenler, fotoğrafçı astsubay dahil bir kaç idareciyle, otobüslerle yola çıkıldı.. Önce yolumuzun üzerinde bulunan Tekirdağ Ordu evinde öğle yemeği yedik. Sonra ormanlık Kuru dağlarını da geçerek Gelibolu, Bolayırdaki, Namık Kemalın yattığı şehitliği ziyaret ettik, Şekitlerimize saygı duruşu ve dualar ettik. Osmanlıların, Süleyman Paşa idaresinde, Trakya bölgesine ilk çıktıkları araziye gördük ve oradan Gelibolu Ordu evine geldik. Ordu evinde bir gece kaldıktan sonra, Çanakkale muharebelerinin geçtiği yerleri dolaştık. Gördük Pek çok menkıbeler ve Atatürk'ün "ben size çekilmeyi değil, ölmeyi emrediyorum, o zaman zarfında, başka birlikler gelir bizim yerimizi alır" diyen sözlerini hatırladık. Muharebe sahası, bozulmamış, öylece bırakılmıştı. Kirte Tepe, Hisarlık Tepe, Conk Bayırı, Arıburnu, Kanlı Sırt, Tekke Köyü, Ertuğrul Koyu, İkizler Koyu,, Buralara saçılmış top, bazuka, makineli, tüfek ve mermileri, kılıçlar, mataralar, siperler vs. her şey sanki bir müze gibi bırakılmıştı. Ayrıca Müzeyi, Şehitliği ki 250.000 şehit vermiştik. Şehitler abidesini ve yabancı askerlerin mezarlığını gördük. Yabancılar da, 250.00 civarında kayıp vermişlerdi. Yabancıların mezarlığı bizimkinden daha muntazam ve bakımlıydı, Bu durumu gördüğümüz zaman çok üzülmüştük.

Eceabattan, Çanakkaleye geçtik. O geceyi Ordu evinde geçirdik. Sabahleyin kahvaltıdan sonra yola çıktık. Önce Truva harabelerini, sonra da Bergama(Bergamo), Antik kent kalıntılarını ve müzesini gördük. Bu kalıntılar ikiye ayrılıyordu. Bergamanın doğusundaki, sarp arazide ki kral ve soyluların yaşadığı, saraylarının bulunduğu, yüksek, sarp arazi ve kalıntıları, burada idi. Diğeri ise halkın yaşadığı daha aşağılardaki bölgeler. Soyluların yaşadığı bölgeye, dağlardan üç hat halinde künklerle, (45-50 km), su getirilmiş, sarnıçlara depolanmıştı. Dünyanın en büyük açık hava tiyatrolarından biri burada (45000 kişilik) bulunuyordu. Diğeri ise Bergamanın batısında, düz arazideki kalıntılardı. Burada mermerden yapılmış sütunlu yollar, 3500 kişilik tiyatro, Zeus sunağı,, yine mermer döşenmiş düzgün yollar. Ruhsal hasılları tedavi merkezleri ki buraya tavanı güneş ışığı alan delikleri bulunan bir tünelden geçmek suretiyle ulaşıyordu. Burası, şifalı sular, çamur banyoları Hamamlar, Müzikle, telkinle ve şifalı bitkiler kullanmak suretiyle hasta tedavi

odalarından oluşuyordu. Şehir Merkezinde ise, kırmızı renkte Bazilika ve şehrin çıkışında ise antik, Roma, Selçuk ve Osmanlı devirlerinden kalma mermer heykel ve eserlerin sergilendiği bir müze bulunuyordu. Bunları ibretle gezip görmüştük.

Bergamadan hareketle, İzmir'e, geldik, Ordu evine gidip yerleştik. O gece orada kalıp dinlendik. Sabahleyin kahvaltıdan sonra otobüslerle Kuşadasına gittik. Burası turistik bir kasabaydı. Modern bir limanı vardı. Meryem Ananın evi, Papa tarafından, hıristiyanlar için kutsal bir yer ilan edildikten sonra, Kuşadası, turistleri taşıyan yolcu gemileri için bir uğrak yeri olmuştu. Kuş adasından Meryem Ananın evini görmek üzere, Turistler Efes antik Kentine gidiyorlardı. Buradaki küçük ada, karayla irtibatlandırılmış, gazinolar lokantalar yapılmıştı. Oteller derken küçük kasaba canlılık kazanmıştı. Ayrıca Osmanlılar zamanında da burası bir ticaret merkeziymiş. Vezir-î azam Öküz Mehmet paşa tarafından büyük bir kervansaray yaptırılmıştı. Kervansaray geniş bir sahada, avlusunda ise bir şadırvan vardı. Tacirler için üst katlarda odalar, eşyalar için depolar, hayvanları için ise ahırlar mevcuttu.. Kervansarayın damı düz, muhtelif maksatlar için giriş kapıları mevcuttu. Buralarını gezip, gördükten sonra, Selçuk-Efes harabelerini görmek üzere hareket etmiştik.

Burası sanki bir açık hava müzesi gibiydi. Öğrendiğimize göre: Efes bir liman kenti imiş, Daha önceki tarihlerde kurulmuş ama, Roma imparatoru Augustus zamanında, Asya Eyaletinin başkenti durumuna kadar yükseltilmiş. Aynı zamanda bir ticaret merkezi haline gelmiş. En çok göze çarpan, Dünyanın yedi harikasından biri olan, Bakir Doğa Tanrıçası Artemis'in Tapınağı idi. 127 sütunlu, ve bunlardan bir kısmı kabartmalıydı. Efes Tiyatrosu 24000 kişilikmiş. Tiyatronun genişliği 145 m. Yüksekliği ise 70 m. imiş. Sütunlardan bir kısmı öyle yerleştirilmiş ki tiyatronun akustiğini sağlıyormuş. Tiyatronun oturulacak yerlerinde görüntü elde edip buradan hatıra kalsın istedik. Daha ne kadar çok eserler gördük. Mermerden yapılmış geniş bir cadde, Hadrianus Tapınağı, Akropol, Kitaplık, stadyum, Agora- Pazar yeri, kutsal yol, Hadrianus tapınağını geçince, Traian Çeşmesi. Ayrıca, Artemis Tapınağı ile Sanjean kilisesi arasında, Aydınoğullarından kalma, İsa Paşa camii. Vs, Buralarını gördükten sonra Bülbül dağına çıktık. Tepenin güney yamacında, şarıl, şarıl akan çeşmeler ve Meryem Ananın evi vardı. İsa peygamberin ölümünden sonra, Meryem Ana, korumak maksadıyla, Havarilerden biri olan Aziz Jean tarafından Bülbül dağına getirilmişti. Ayrıca bir de kilise yaptırılmıştı. Ağaçlıklar arasında güzel manzaralı bir yerdi. 1961 yılında 23ncü Papa Johannes tarafından Meryem Ananın evi Hac yeri olarak ilan edilmişti. Bu tarihten itibaren, Kuşadası limanı, Meryem ananın evine yakın olması sebebiyle yabancı Turistler Vapurlarla Kuşadasına, oradan da Meryem Ananın evine akın ediyorlardı. Turistlerin otobüslerle, bu bölgeye katile, katile gelişine şahit olmuştuk

Efes Harabeleri ve Meryem Ananın Evini ziyaretten sonra İzmir'e döndük. (Eski Efes harabeleri ve Meryem Ananın Evinin ziyaretiyle ilgili izlenimlerimiz, Emekli olduktan sonra, yurt içi gezilerimizde ele alınmıştır.)

B.GÜNEY ANADOLU

. Ordu evinde bir gece daha kaldıktan sonra, sabahleyin, Gaziemir'e hareket ettik. Bizi

iki adet C-47 uçağı bekliyordu. Onlarla uçarak Antalya meydanına indik. Oradan otobüslerle, Antalya Ordu evine gittik. Ordu evi, deniz kenarında fakat denizden yüksekce bir yerdeydi. Antalya'yı ilk defa görüyordum. Ordu evinin manzarası çok güzeldi. Denizi yüksekten görüyordu. Sanki bir uçurum kenarında gibiydi. Buna rağmen insanlar, denize inmek için bir yaya yolu yapmışlardı. Havalarda sıcak olduğu için Kara Kuvvetlerine ait Karpuz Kaldıran dinlenme kampı açılmıştı. Deniz yoluyla, botlarla oraya gittik. Kampın plajı, gözün alabildiğince kumluk bir sahada uzanıyordu. Binaları ve geniş sahasıyla Çok güzel bir dinlenme kampıydı. Bu mevsimde insanlar denize girebiliyordu. Allah nasip etse de ilerle buraya gelebilsem demekten kendimi alamamıştım.

Ertesi günü, otobüslerle, Manavgat'a gittik. Çaydan, tertemiz, billur gibi su akıyordu. Manavgat Şelalesinden beyaz köpüklerle suların akışını zevkle seyrettik. Ayrıca kayıklarla derenin akıntısız yerinde gezme imkânı bulduk. Etrafta limon, portakal ve mandalina ağaçları göz okşuyordu. Oradan Sideye geçtik. Burada da Jandarmanın dinlenme kampı vardı. Öğle yemeğini de orada yedik, Eski medeniyetlerden kalma tiyatro harabelerini ve ancak denizden girilebilen Damlataş mağarasını gördükten sonra Alanya'ya gittik. Burası da turistik bir kasabaydı, sahilde uzanan plajlar ve yeni binalar, lokantalar, olduğu gibi, eski binalardan oluşan kasaba ilk göze çarpan yerlerdi. Ayrıca Alanya kalesini görmek istemiştik. Kalenin eteklerinde, Köylü kadınlar tarafından oluşturulan Pazar yerini gezdik..Kadınlar, kendi mahsullerini pazarda satıyorlardı..

Alanya Kalesi, deniz kenarında, sarp ve yüksek bir tepenin üzerine inşa edilmişti. Kalenin dibine ise Osmanlılar zamanında kullanılan bir tersanenin kalıntılarını görme imkânı bulduk. Akşama doğru tekrar Antalya'ya döndük. O gece de ordu evinde kaldık, Yeni ve eski Antalya'yı gezdik, yivli minareyi de gördükten sonra, botlarla denizde gezintiye çıktık, Yükseklerden akan köpüklü, bembeyaz, muhteşem Düden şelalesini de yakından görme imkânı bulduk.

Antalya gezisi tamamlandıktan sonra, programa göre, Adana, oradan İskenderun ve Antakya'ya gidecektik. Yine iki adet C-47 uçağı Antalya hava meydanında bizi bekliyordu. Adana'ya indikten sonra da otobüslerle İskenderun'a hareket ettik. İskenderun'a varmadan, İskenderun dağları üzerinde bir dinlenme yerinde ormanlar içindeki tesislerde öğle yemeğimizi yedik. Buradan çok memnun kalmıştık. İskenderun'da, Denizcilere ait Ordu evine yerleştik. Burası bizim yönümüzden hem yatma, hem yeme, içme bakımından nirengi noktası olacaktı. İlk defa Künefe denen tatlıyı burada tatmış, çok hoşuma gitmişti. İskenderun'dan Antakya'ya gitmek çok kolaydı. Antakya saman dağı, sakin deniz ve uzayan kumluk! İlk defa denize buradan girmek nasip olmuştu. Antakya'da görülecek yerler çoktu. Nitekim Harbiyede metrelerce yüksekten akan şelale hepimizi büyülemişti. Yine burada eski medeniyetler ve eserlerinin çok olduğu söyleniyordu. Nitekim Antakya müzesini gezerken ne kadar özen gösterildiği belli oluyordu. Renkli, renkli fayans ve çiniler, heykeller, resimler ve bilhassa, çok göğüslü Bereket tanrıçası, sarhoş Dionasos heykeli, fırsatı kaçırmadık Tanrıçanın önünde arkadaşlarla bir de fotoğraf çektirmiştik.

C ORTA ANADOLU

Antakya gezisini tamamladıktan sonra Malatya'ya geçtik Malatyadaki birliklerin teftişi söz konusuydu. Hava kuvvetlerinden birlikleri teftiş etmek üzere bir heyet gelecek, biz de Gözlemci olarak bulunacaktık. Bu sebeple, Malatya'da birkaç gün kalmak icap etmişti..(Daha sonraki yıllarda, teftiş maksadıyla buralara tekrar gelecektim) Bizi bekleyen C-47 uçaklarıyla Denizli'ye uçtuk. Denizli'de ancak C-47 uçaklarının inebileceği kadar küçük bir meydan vardı. Burada bizi otobüsler bekliyordu. Denizli, antik devirlerden kalma bir şehirdi. Şehrin içinde olduğu kadar şehrin dışında da görülecek, gezilecek yerler çoktu. Karacılar ait bir ordu evi olduğu içindir ki yatma ve yemek problemi yoktu. Önce, Hieropolis Arkolji müzesi ile, Atatürk ve Etnografya müzesini gezdik. Asıl maksadımız Pamukkaleyi görüp oradan Afyon'a geçmekti. İlk günü müzeleri gezdikten sonra Pamukkale'ye gittik. Pamukkale, şehir merkezine 18-20 km. mesafede idi. Turistler çok olduğu gibi, oteller,, lokantalar da çoktu. Bembeyaz travertenler kaplamıştı her yeri. Sıcak sular, aşağı yukarı iki yüz metre uzaklıkta yer yüzüne çıkıp, hava ile temas ediyor, içeriğinde kireç olduğundan, beyaz çökelti oluşuyordu. Suyun aktığı yerlerde beyazlıklar hasıl oluyordu. Ayrıca şifalı, kapalı sıcak su banyoları ile açıkta sıcak su havuzları vardı. Ben dahil, isteyen arkadaşlar, şifa niyetine, sıcak su havuzlarına girip rahatlamıştık. Şehir merkezi olduğu gibi, buraları da antik devirlerden bu yana herkes tarafından çok iyi biliniyordu. En önemlisi Pamukkale idi. Ama bunun gibi nice görülecek yerler vardı. Denizli ordu evinde bir gece kaldıktan sonra Afyon'a doğru yola çıktık.

Bana bir görev verilmişti. Koca Tepe Zafer Anıtına vardığımız zaman, hazırlayacağım büyük krokilerle, Büyük Taarruzu anlatacaktım. Hazırlıklarım tamamı ama, otobüse biner, binmez, karnımda, bağırsaklarımda bir ağrı hissetmiştim. "Eyvah dedim kendi kendime. Acaba Denizli'de yediğimiz yemeklerin içinde keçi eti mi vardı!?" Diğer bir ihtimal, Pamukkalede şifalı diye sıcak su havuzuna girmiş, dışarı çıktığımda rüzgar sebebiyle üşütmüştüm? Öyle veya böyle artık Koca Tepeye, zafer Anıtının oraya gelmiştik. Komutan, öğretmenler ve arkadaşlar için koltuklar yerleştirilmiş, herkes yerlerine oturmuştu. Sıkıntı ve ter içinde, görevimi yerine getirmem gerekiyordu. Sabretmeliydim. Büyük krokiyi iki kıdemsiz arkadaş tutacak, ben de kroki ve Büyük Taarruzun geçtiği arazi üzerinden konuyu anlatmaya başlayacaktım..

Şöyle ki: Uzun süren Sakarya muharebelerinden sonra, Yunanlılar geri çekilmişlerdi. Afyon'u, arazi yapısı bakımından hem güvenli görüyorlardı hem de ileri harekât yönünden burasını uygun bulmuşlardı. Herhangi bir Türk Taarruzuna karşı, cepheyi, sıra, sıra tel örgülerle kapatmışlardı. Makineli tüfek ve top mevzilerini öyle sağlam hazırlamışlardı ki, Yunanlılara göre, Türkler aylarca uğraşsa, bu cepheyi yaramazlardı. Aynı zamanda, yabancı gazetecileri de getirip göstererek, propagandaya girişmişler, Gazetecilerin ifadelerine göre de Türkler bu cepheyi aylarca uğraşsalar yaramazlardı.

Buna mukabil, Başkomutan Mustafa Kemal, aylardır ordularını, personel, erzak, top, tüfek ve teçhizat yönünden, takviye etmeye, savaşa hazırlamaya çalışıyordu.

Son Taarruz planları, Alaşehir'de yapılmış, Başkomutan, Fevzi paşa ve İnönü , Taarruz planlarını son defa beraber gözden geçirmişlerdi. Bir futbol maçı izleme haberleriyle, buldukları yeri Dünya alemden gizleyebilmişlerdi. Artık İnönü gibi, Başkomutan da Fevzi paşa

da cephede bulunuyorlardı. Kendilerini gizledikleri gibi, birliklerin gizlice cepheye yanaşmasını da sağlamışlardı.

26 Ağustos, sabaha karşı, saat 0530 da Koca Tepeden, yoğun topçu ateşiyle başlayan Türk taarruzu, Yunanlılara göz açtırmamış. Yarım saat sonra başlayan piyade taarruzu ile tel örgüler birer, birer aşılmış, makineli tüfek ve top mevzileri birer birer ele geçirilmişti. İlk gün, Tınaz Tepe, Belen Tepe, Erkmen Tepe, ikinci gün ise, Çığıl Tepe ve Afyon düşmandan temizlenmişti. Batı cephesi karargâhı, savaş alanına yakın olması bakımında, Afyon belediye binasına taşınmıştı. 30 Ağustos Meydan Muharebesi, buradan yönetilmeye başlamıştı

Taarruzun başlamasından bu yana 5 gün geçmiş, 30 Ağustos Meydan muharebesiyle düşman tamamen bozguna uğratılmıştı. Artık düşman askeri kaçıyor, Türk askerleri de onları kovalıyordu. Dünya, Türklerin bu zaferi karşısında şaşkına dönmüş, aşılmaz denen düşman siperleri, kısa bir zamanda darmadağın olmuştu. Bu arada, Düşman başkomutanı Trikopis de esir düşenler arasındaydı.

Yunan güçleri kaçarken, geçtikleri yerlerde, köyleri, kasabaları yakıp, yıkarak melanetliklerini devam ettiriyorlardı. Türk askeri, onları kovalayarak denize dökmüş ve 9 eylülde güzel İzmirimize girmişti.

Bu zaferle, Yunanlıların hevesleri kursaklarında kalmış, Dünyada da büyük akisler yaratmıştı.

O gece Afyonkarahisar ordu evinde kaldıktan, Müze ve tarihî yerleri, ziyaret ettikten sonra (Ki ayrılmadan önce bir kutu da Afyon kaymak şekeri almıştım) İstanbul'a dönmüştük.

Bu gezilerde: Memleketimizi tanıdık. Türk insanı için büyük değer taşıyan Çanakkale savaşlarının geçtiği yerleri gördük, şehitlerimiz için saygı duruşunda bulunduk. Tarihte önemli medeniyetlerin harabelerini, eserlerini, müze ve kervansaraylarını yerinde görüp, fikirler edindik. Hayatı yaşayarak öğrendik. Bir de öğretmenlerin, "gezdiğiniz ve gördüğünüz yerler hakkında her an size soru sorabiliriz" demeleri olmasaydı! Gezilerimiz daha rahat ve huzurlu geçecekti.

Okula döndükten sonra, dersler, münazaralar, masa başı Harp Oyunları, müşterek tatbikatlar, imtihanlar derken Eylül ayının sonuna kadar sürdü. İmtihanlar sonunda, Allaha şükür zayıat vermeden hepimiz ikinci sınıfa geçmiş bulunuyorduk 26

Eylül 1967 tarihinde, bizi, Gölcük Donanma Komutanlığına götürdüler. Karargah ve deniz müzesini gezdirdiler, sonra bizleri denizaltına bindirmek suretiyle denize daldırdılar, Denizaltıyla epey dolaştırdılar. Bu sayede Denizaltıcıların, hayatı ve halet-i ruhuyesi, Denizaltı Silahları hakkında bilgi sahibi yaptılar. Aylar sonra da bizlere, Denizaltıyla, denize daldık diye, 'Denize Dalış' sertifikası verilmişti.